

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Theologica polemica, dogmatica, speculativa et moralis -
Cod. Ettenheim-Münster 254**

Bulffer, Gervas

[S.l.], 1788

Caput 5tum

[urn:nbn:de:bsz:31-128393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128393)

Caput 5^{tu}

49

De novo Testamento seu lege gratis.

Tandem tempus tandem expectatum iuxta danielis c. 9.
prophetiam advenit, et consumaretur provaricatio
et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et
adveniat iustitia sempiterna, et impleatur visio et
prophetia, et ungetur sanctus sanctorum, dum ximi-
rum deus misit filium suum in mundum, et salvetur
mundus per ipsum, et novum testamentum cum homini-
bus statuat, iuxta Jerem. 31. promissionem factam, ubi ait.
ecce dies venient, dicit dominus, et faciam domui Israel
et domui iuda fœdus novum, non secundum pactum,
quod pepigi cum patribus eorum, in die qua apprehendi
manum eorum, ut educerem eos de terra aegypti: pactum
quod iuratum fecerunt, et ego dominatus sum eorum,
dicit dominus. Sed hoc erit pactum, quod faciam cum
domo israel post dies illos, dicit dominus: dabo legem
meam in visceribus eorum, et in corde eorum scribam
eam, et ero eis in deum, et ipsi erunt mihi in populum.
Et hoc est illud testamentum novum, quod filius
dei, dum in hac terra aget, ipse predicavit, et postea
per apostolos in universo mundo predicare iussit, quod
postea ^{partim} per traditionem partim per scripturam novae legis
usque ad nos pervenit. dico partim per traditionem,
quia non omnia scripta sunt, quae christus docuit et fecit
legit. S. Joanne c. 21. 25. ubi ait. sunt autem et alia
multa, quae fecit Jesus, quae si scribantur per singula

N. 55

« nec ipsum arbitror mundum equare posse eos, qui scri-
 « bendi sunt, libros. » Christus etiam suis apostolis non pro-
 cepit suam doctrinam in scriptis tradere, « sed docentes eos,
 « servare omnia, quaecumque mandavi vobis. » Math. 28. 20. et
 ex ipsa sacra scriptura sciunt, apostolos multa ore tenus
 docuisse et statuisse quae scripta non sunt, sed tantum ex
 traditione nos cognoscere et fidei populum. De hac tra-
 ditione vide plura n. 241. et 257. igitur ne idcirco rejecta-
 mus, hic tantum quasdam quaestiones de scriptura sacra
 proponimus, proaepta ipsa, seu novam legem n. 501. infra
 explicaturi.

N. 56

Quaest. j. Quid sit S. Scriptura nova legis?

R. Scriptura sacra haec nihil aliud est, quam dicta et facta
 Iesu christi ab apostolis et discipulis eius literis confir-
 mata. sic enim omnes libri a propriis auctoribus vel
 inscribuntur, aut de eis testantur.

N. 57.

Quaest. 2da an apostoli et discipuli omnia fideliter
 in suis scriptis retulerint, quae Iesus fecit et docuit?

R. S. Joannes c. 20. 31. ait: « hoc autem scripta sunt, ut
 « credatis » hic est enim discipulis ille, qui testimonium
 « perhibet de his, et scripsit haec, quia verum est testi-
 « monium eius » et j. Joan. i. i. « quia nihil aliud an-
 « nuntiamus et testamur, quam quod fuit ab initio,
 « quod audierimus, quod vidimus oculis nostris, quod
 « perspeximus, et manus nostrae contrectaverunt de
 « verbo vitae. » sic etiam testatur S. Lucas Luc. i.

De se dicant: quoniam quidem multi corati sunt ordinare
 11 narrationem, que in nobis completa sunt rerum, sicut tra-
 12 diderunt nobis, qui ab initio ipsi viderunt et ministri
 13 fuerunt sermonis, visum est et mihi a speculo omnia prin-
 14 cipio diligenter ex ordine tibi scribere, optime theophile,
 15 ut cognoscas eorum verbarum, de quibus eruditus es, veri-
 16 tatem. Idem testantur de se et alij scriptores.

Et quod hoc testimonium verum sit, patet ex hoc, quia
 omnes scriptores non in uno loco et tempore, sed in dives-
 sis locis et temporibus sua scripta exaraverunt, et tamen in
 omnibus conveniunt, nisi quod unus aut aliter unam
 aut alteram circumstantiam omittat aut addat, quoad
 substantie rei non obest, ex quo sequitur, haec omnia illos
 ab uno Magistro iesu manum ducente didicisse.

Dein hi scriptores non aliter scripserunt, quam ore
 contestati sunt. Notum enim vobis facio fratres, ait
 5. Paulus galat. 1. 11. Evangelium, quod Evangelizatum
 12 est a me, quia non est secundum hominem, unde
 et Petrus et Joannes act. 4. 20. ad principes sacerdotum
 dixerunt: non enim possumus, qui vidimus et audivimus
 13 non loqui, quia non ipsi erant, qui loquebantur, sed
 14 spiritus sanctus, qui loquebatur in illis. Math. 10. 20.
 hinc et Paulus 2. cor. 13. 5. ait: an experimentum queritis
 15 eius, qui in me loquitur christus? si ergo idem est
 16 testimonium, quod hi scriptores ore tenus et in scriptis

dederunt, et eadem doctrina, quam deus ipse S. Petro
c. 16. 20. signis et miraculis confirmavit, viva et fidelis
est eorum scriptura.

N. 58.

Quod aequali auctoritate hoc scriptura habeat?
R. Divinam, quia ipsa est verbum dei. Christus misit
apostolos suos ad predicandum Evangelium cum
eadem potestate, quam ipse à Patre accepit, sicut misit
me Patris, et ego mitto vos. Jo. 20. 21. unde et ipse
ait Luc. 10. 16. "qui vos audit, me audit, et qui vos sper-
nit, me spernit, qui autem me spernit, spernit eum, qui
et misit me."

N. 59

Quod 4to. Ex quibus libris constat hoc scriptura?
R. Libri quos habemus, et ab Ecclesia omni tempore ut
verbum dei recepti fuerunt, sunt sequentes: 1o quatuor
S. Evangelia. 2. Actus Apostolorum. 3. Epistola S. Pauli
una ad Romanos. duo ad Corinthios. una ad Galatas,
una ad Ephosios, una ad Philippenses. una ad Colossenses.
duo ad Thessalonicenses. duo ad Timotheum. una ad
Titum. una ad Philemonem. una ad Hebraeos. 4. Epistola
Jacobi. 5. duo Petri. 5. tres Joannis. 6. una Iuda.
7. Apocalypsis S. Joannis.

Hi libri omnes: excepta apocalypsi, quae forte tunc
temporis adhuc non scripta aut nota erat, iam continentur
in canonibus Apostolorum can. 84. per Clementem Petri
successorem in unum congestis, quibus etiam adduntur
duo Epistola ipsius Clementis, quae tamen nunquam in

canonem fuerunt regule. circumferentur olim adhuc
plures alij libri et Evangelia vel sub nomine Matthei sive
Jacobi minoris, vel sub nomine Petri et Joannis, qui à falsis
scriptoribus confecti sunt, qui tamen ab Ecclesia quin recepti,
damnati fuerunt. vide Decreta Innocentij. cap. 7. de concil.
Trent. sep. 4. in decreto no.

Quod 5. an penes Ecclesiam stet, hos vel illos libros in cano- N. 60
nem recipiendi?

Quia Christus apostolos suos constituit regere per
sua precepta sua, sic quoque seire debent, quae sint ipsius
precepta, et sic etiam discernere, an hic vel ille liber vere sua
precepta in se contineat, et dictante spiritu Sancto conscripserit,
et sic inter libros factos numerari possit. Et hoc de scriptura et hoc
pro hic et nunc dicta sufficiant.

Hanc autem scripturam Christus non orbis mundo sed
Ecclesiae suae in depositum dedit, ideoque in illa, quodammodo
" apostolos quosdam prophetas, alios Evangelistas, autem
" pastores et doctores constituit ad confirmationem
" Sanctorum in quibus ministerij, in edificationem corporis
" Christi Ephes. 4. ut ex ore ipsorum legem accipiant, et unitas
doctrinae conservetur, de qua nunc vobis agendum.

Scriptura potest
traditionem
est fundamentum
Religionis
Christianae,
quia ex illa
scimus, quid
Christus docuit
et fecit.

Caput 6um

De Ecclesia.

Christum sibi propriam Ecclesiam constituisse, et nemo Christi- N. 61
anorum negat, Matthaei enim 16. 18. ipse hoc verificat dicens:
" Tu es Petrus, et super hanc petram edificabo Ecclesiam meam.
Et S. Paulus ait Ephes. 5. 29. " Christus dilexit Ecclesiam, et
se ipsum tradidit pro ea, ut eam quodammodo
in qua sola salus aeterna obtineri potest, quia per illam
solum corpori Christi unimur, et participes meritorum
eius reddimus.